

บทคัดย่อ

172438

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ โครงสร้างอุตสาหกรรมและการส่งออกน้ำผลไม้ของไทย

ชื่อผู้เขียน นางสาวชมพูนุท พรหมใจรักษ์

ชื่อปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2547

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์บุญธรรม ราชรักษ์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วัลย์ลดา วิวัฒน์พนชาติ
3. รองศาสตราจารย์อดิ ไทยานันท์

การส่งออกน้ำผลไม้เป็นอุตสาหกรรมที่กำลังขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง และรวดเร็ว ซึ่งในปีหนึ่งๆประเทศไทยได้ส่งออกน้ำผลไม้ได้เป็นมูลค่าปีละกว่าสองพันล้านบาท และก็ยังมีความโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นด้วย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาโครงสร้างการผลิตและการตลาดของน้ำผลไม้ของไทย (2) เพื่อศึกษาการกระจุกตัว และการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของน้ำผลไม้ของไทยในประเทศออสเตรเลีย (3) เพื่อศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของการส่งออกน้ำผลไม้ของไทยไปยังประเทศออสเตรเลีย เมื่อเปรียบเทียบกับจีนและเกาหลีใต้

การศึกษการกระจุกตัวของอุตสาหกรรม ใช้วิธีการศึกษา 3 วิธี วิธีแรกใช้อัตราส่วนการกระจุกตัว วิธีที่สองใช้ดัชนีเฮอฟินดัล และวิธีที่สามใช้ดัชนี Comprehensive Concentration Index (CCI) สำหรับการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดใช้แบบจำลองการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของ ออชเนอร์และแครมเมอร์ (Ochner and Cramer) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ การศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage Index : RCA) ซึ่งประยุกต์มาจากวิธีการวัดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของเบลลา บาลาสา (Balasa)

จากผลการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมน้ำผลไม้ของไทยในช่วง พ.ศ.2531 – 2546 มีแนวโน้มไปในทางผูกขาด เนื่องจากมีค่าการกระจุกตัวซึ่งคำนวณได้จากวิธีทั้ง 3 วิธี อยู่ในระดับสูงและมีค่าเพิ่มขึ้นโดยตลอดช่วงระยะเวลา ดังกล่าว

ผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดน้ำผลไม้ของไทยในตลาดออสเตรเลีย โดยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งชั้นที่สำคัญของไทย ระหว่าง พ.ศ.2541 -2543 กับปี พ.ศ.2544 -2546 พบว่าส่วนแบ่งการตลาดน้ำผลไม้ของไทยในตลาดออสเตรเลีย ได้เพิ่มขึ้นมากที่สุด เนื่องจากความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น โดยที่จีนและเกาหลี ส่วนแบ่งการตลาดน้ำผลไม้ในตลาดออสเตรเลีย เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกน้ำผลไม้ไปยังตลาดออสเตรเลีย โดยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งชั้นที่สำคัญของไทย ระหว่าง พ.ศ.2541 -2543 และ พ.ศ.2544 –2546 พบว่าประเทศไทย มีค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏมากกว่า 1 ในขณะที่จีน และเกาหลีใต้ มีค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏน้อยกว่า 1

172438

revealed comparative advantage indices were calculated by using the method applied from Bela Balassa's comparative advantage.

The result of the study disclosed that the fruit juice industry of Thailand during the period of 1988 - 2003 had a monopoly tendency since the levels of concentration calculated by all three methods were high and monotonically increasing.

The result of the study of the changes in market shares of Thai fruit juice exported to Australia comparison with the major importer countries during the periods of 1998 –2000 and 2001 – 2003 showed that the market shares of Thai fruit juice have been the most changed in Australia mentioned above due to the capacity of competition. China's and South Korea's market shares in Australia also increased

The result of the study of the comparative advantage of Thai fruit juice exports to Australia comparison with the other exporter during the periods of 1998 –2000 and 2001 – 2003 showed that fruit juice exported from Thailand had the comparative advantage indicating by the average values of RCA which greater than one in which China's and South Korea's the average values of RCA is less than one.